

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Imperatore vllis conditionibus impetrare, multis in eam rem expromissis: quodd diceret esse Mediolanum cameram Romani Imperij, vacuatam morte Philippi nouissimi ducis de Vicecomitibus: Causamq; illam integram seruabat Fridericus successor. Nec imprudens poterat quisquam regis nostri consilium subaccusare, quodd ad transitu Italia blandiendum erat duci Mediolani: quodd ante illum fecit Sigismundus Philippo, & nunc maiori spe faciundum erat Maximiliano, quodd Ludouicus pridem ducebat in Italiam Francie regem, inopinato, & insperato superuenientem Florentinis, quodd nullis ante admonitionibus hoc precauissent. Vnde factum est, vt restitutis per eum Pisis in pristinam libertatem, reduc- taq; familia de Patzis exulante, alia de Medicis extruderetur, Florentini multa centena millia aureorum, aut muneris, aut mutui specie regi numerarent, Romanorum rege simile aliquid ab affine suo prestolante: In quam rem tam facile praeuit aurem inuestitura eius. Sed tum intermisso profectionis instituto, idem rex descendens in occiduas filij partes videre quid ageretur, per sui absentiam, fertur in Antwerpia crucem sustulisse in pectus cum omni familia, cum praeenderet expeditione in Turcum, saepe animis destinata: sed in executione necdum qualibuscunq; impedimentis perductam.

CAPVT XXII.

NEc diu post implicatur magno Switensium bello, (Heluetios dixere antiqui) qui veteri feruntur in domum Austria odio laborare: quam cruentis saepe praelijs attenuarunt, & nunc Francorum regi deuincti foedere ferebantur, satis contumaces regi Romanorum: cum tamen Imperio subditos negare se non possint. Magnam Sueuia ligam rex induxit super eos, vt

armis perfringeret, edomaretque: Sed in frenē populū nulla potuit vis perdomare. Congressi magno nup̄r praelio fuisse, perdidisseq̄, ferūtur magnā nobilitatis parē, comites, milites, & militares, cū ipsi quoq̄ nō incruentā victoriā reportarent. Demū renouatis per tractatus fœderibus, sat̄s superbo populus regi supercilio dicitur obuiasse. Indē rex versus in Geldriam, oppugnavit Karolum Adolphi filium, quem bello Flandrensi, non diū post mortem Karoli Burgundie ducis, diximus ad Tornacū cecidisse. Hunc filiū eius Franci captum remiserē, (quod & ipsum ostendimus) ante aliquot annos in terram suam. Tentauēre antehāc multi illum Romanorum regi conciliare: sed nihil potuit fieri, contendente rege ducatū illum regno Romanorū vacauisse. Vrbes autem in eo ducatu nō paucae, integrā fidē seruauēre duci suo, vsq̄ ad inanitionem suā plenariā: Militares autem, incertū quibus ex causis, sat̄s ab se alienauit dux: vt magis regi, quā suo principi studerent. Ergō rex, assumptis in societate belli ducibus, Alberto Saxonia, Georgio Bauaria, & Wilhelmo Iuliacensi, & Iohāne Cliuensi, acri bello ducem impugnavit: Euastata terra, aliquot captae arces & oppida minora, sed maiora sese continuēre. Rex auocatus in Alemāniā superiorē, quatuor memoratis ducibus rem cōmendans, ipse profectus est ad conuentū Imperij in Augustā. Nihil diū memorabile gestū est eo bello. Gregarij pedites, qui se Guardiam appellauēre, vbi euastatam viderunt Geldriam, per speciem non soluti stipendiū, se contulēre ad Geldria ducem: vt versa sorte, vicinorum ducum, Cliuensis ac Iuliacensis terras inuadant. Id cū fieret, duo illi duces pertasi rerum, per medios egēre cum hoste, vt quod ad se pertineret, de omni controuersia starent iudicio regis Francie. Iam autem

mortuo

mortuo Karolo sine herede, successit Ludouicus (dux
 pridem Aureliani) proximus ex regū sanguine ad coro-
 nam. Is, repudiata cōiuge, quam specietenus tenebat, fi-
 lia Ludouici regis, ac germana proximi Karoli, quamq;
 nunquā coniugis affectu tetigisset, accepit relictā Ka-
 roli: eam, quæ primò desponsata erat Romanorum regi,
 eidemq; Ludouico aliquandò à puella patre Francisco
 repromissa: felicē, an infelicē dicā coniugio fœminam:
 quæ semper ibi petitur, vbi iam alia torum occupauit.
 Hic Ludouicus iam rex, mira arte peregit, vt Mediola-
 nenses in suum conspirarent ducem, euocarentq; illum,
 iam Franciæ regem. Vbi intellexit dux coniurationem
 suorum in se validam, cedendum temporis putauit: one-
 ratusq; aliquot auro & argento mulis, concessit in alpes,
 Brixinā tenens affinis sui regis Romanorum urbem, ex-
 pectans tēpora meliora: Sciebat enim fluxos suorū ani-
 mos facili exatiandos superbo Francorū Imperio. Inte-
 rim rex Franciæ Ludouicus, miro apparatu Mediolanum
 inuehitur, obuiam effusis cūctis ordinibus, cum ipse me-
 dius inter armatorū millia trāsiret. Constitutis in ea vr-
 be, & in omni ducatu cūctis ex sentētia, cū rebus & lo-
 cis, quos voluit, præfecisset, ille redibat in regnum: Non
 dormierūt, qui pulso duci studerēt, cū cernerent Fran-
 corū imperia à populo fastidiri. Igitur reuocatus à suis
 dux venit, cinctus multis ex Germania millibus equitum,
 peditūmque: facileq; fugauit Francos, resumpta penē
 omni, quam perdididerat, ditione, vsq; ad paucas vrbes:
 quas, vel Veneti, (singulares amplificandæ ditionis ma-
 gistri) vel alij occupassent. Itā versa fortunæ rota, iam
 iterum sustulit in altū ducē Ludouicum. Sed cū Fran-
 ci non ignorarēt fraudes Italorū esse promptas in omnem
 partem, magno comparato exercitu rex misit in ducem.

Iam congressuri videbatur ex aduerso, cum Switenses (ut ferunt) duodecim millia, qui duci militarent, ab rege obarati, ducem deseruerunt. Itaque dux ipse à Frācis captus, iam libertatem amisit cum ducatu. Frater eius Ascanius cardinalis vicecācellarius quoque, à Venetis intercipitur, & in manus regis perducitur: Itaque germani ambo capti trahuntur in Frāciam, cum aliquātis ex Mediolano primoribus ad numerum XL. incertum quo exitu. Hæc pro rei nouitate paucis strictimque attingenda putavi: nunc quod agimus, exequamur. Rex ille Frācie factus arbiter inter tres duces, causam diremit: Dux Geldria usque, hodie in sua manet ditione.

CAPVT XXIII.

Albertus superioris dux Saxonia, qui iam dudum in occiduus partibus Romanorum regi militauit, Hollandinis quoque operas in hostes commodauit, ab ipso Romanorum rege remunerationis loco accepit gubernationem Phrisia occidentalis: cui omnem maritimam palustrium terrarum regionem coniungere destinauit, quandiu Phrisia perdurat in ea vocabulum. Facile fuit immixtis peditibus gregariis de Guardia, inter se domestico, ut semper, bello disidentes ad iuga cogere: nam vni sectæ addita manus stipendiariis, expugnauit alteram: Tum ope conuersa in priorem armatus. Itaque infelicitis discordia sua terra poenas luit: quæ si vnum sensisset, non tam facile expugnaretur. Aliquot locis princeps victor, munitiones firmavit, ut populum in fide contineret. Sed Phrisij fluxa fide populus, quod non diu pro sua consuetudine in sententia permaneret, ubi deflexit Albertus dux, cuius canos cum prudentia reueriebantur, filium, quem illis sua vice reliquerat præsidem, cōtempserunt: inueniunt, ut aiunt, non totis præcordijs arma tractantem: qui in medio præliorum

astu